

Előfizetési díjak:
(helyben házhoz és vi-
dékre postán küldve)
Egész évre 4 frt.
Fél " 2 "
Negyed " 1 "
Kiadóhivatal:
Hirsch A. könyvkereske-
dése a főtéren.
A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez, a pénzküldemények a
kiadóhivatalhoz küldendők.

HUNYAD.

VEGYES TARTALMU MEGYEI HETI KÖZLÖNY.

Megjelen
MINDEN SZOMBATON.
Hirdetések közlési díja
árszabály szerint.
Bélyegdíj minden egy-
szeri közlésnél 30 kr.
Sokszori hirdetéseknel
kedvezmény.
Hirdetések a kiadóhiva-
talhoz czimzendők.
Nyilttér soronként 20 kr.

A nagyvilágból.

Rég ideje nem volt Bécs városa és a császár-királyi udvar annyira felékesítve, mint most az orosz csári pár fogadására. Diadalkapuk, lobogóerdők s virágdiszítések váltakoznak mindenfelé! A fogadásnak különben első sorban katonai jelleget adtak.

A magyar kormány tagjainak nagyobb része is oda utazott br. Bánffy Dezső vezetése alatt, a ki személyesen is szándékozott megköszönni a nemzeti muzeumnak ajándékozott Rákóczi-kardot.

A csári pár programszerűleg érkezett meg Bécsbe 27-én d. e. fél 11 órakor igen nagy kísérettel. Ő felségeik a király és a királyné a Bécsben levő összes főhercegekkel az indóháznál fogadták a vendégeket. A rendkívül diszes utcákon tisztelgő katonaság sorfala közt, a néplelkes üdvözlése mellett vonultak be. Megérkezéskor a csárnak bemutaták a ministereket s Goluchovszky, br. Bánffy és Badeni azonnal jelentkeztek kihallgatásra.

— Az országos ünnepélyek közül e héten folyt le a pannonhalmi. Alapkövét tették le amaz oszlopcsarnokos emlékek, mely a keresztényesség behozatalát fogja hirdetni. Meg lesz örökítve benne Asztrik püspök alakja, a ki a koronát hozta Szent Istvánnak.

A kormányt dr. Wlassics Gyula vall. és közoktatási miniszter képviselte, a ki remek beszédet tartott. Az ünnepély központja a pannonhalmi Benczések kolostora volt. Sok előkelőség jelent meg és Győrmege lelkesen fogadta vendégeit.

A „HUNYAD” tárczája.

Az algyógyi Maroshid.

A ki Hunyadvármegyét csak 50 évvel ezelőtt, a 48-as évet valami kevéssel megelőzőleg látta s ezt a nem is olyan régi állapotot a mai viszonyokkal összehasonlítva, láthatja azt az óriási különbséget, mely az akkor és a most közt minden téren és minden tekintetben fennáll.

És Hunyadvármegyéhez hasonlóan fejlődött és halad, sőt napról-napra fejlődik és halad egész Magyarország! Köteteket töltene be annak a soknak felsorolása a mi nem volt és a mi van; annak a megírására pedig, a mi lesz; Verne Gyula vagy Jókai képzelőtehetségére volna szükség. A hajdankor ihletett prófétái sem láthattak tisztábban a jövő titkaiba mint gróf Széchenyi István, midőn azt mondta, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz!

Mai tárczaközleményem is olyan dologról számol be, a mi lesz, az Algyógy és Gyalomár közt építendő Maroshidról. Miként minden téren, úgy a közlekedés terén is sok történet nálunk az utóbbi évtizedekben. Megnyílt a szurduki utvonat, mely Romániával kényelmes összeköttetést biztosít nekünk; az Algyógy-Zalathnai utvonat elkészültével hozzáférhetővé lett a gyógy-almási völgy, hol ezelőtt csak lóháton és életveszéllyel lehetett közlekedni; Zarándot és az Erdőhát vidékét járható jó utak kötik össze Dévával, sőt az egész vármegye területét jó karban tartott állami, törvényhatósági és vicinális utvonatok hálózák be, a mi különös érdeműl tudható be úgy a közigazgatási hatóságnak, mint legfőképpen és első sorban az államépítészeti hivatalnak. Nem is történt az idén az összes utvonatokon nagyobb

Holnap lesz a nyitrai megyei Zoborhegyen emelt ezredéves emlék leleplezése. Ugy volt, hogy a kormány részéről Lukács László pénzügyminiszter jelenjék meg, de az ő elfoglaltatása miatt a belügyminiszter, Perczel Dezső vállalta magára e tiszteletet.

— E hét folytán gr. Apponyi Albert nagybeszédet tartott Sándor Gyula képviselő beszámolója alkalmával. Ő is abban a meggyőződésben van, hogy quotánkat az ország tulterhelése nélkül nem lehet fölemelni. Ha mindamellett fölemelnék, akkor kárpótlásul az önálló vámterületet kívánja. Horánszky tervét helyesli. A fuzióról úgy nyilatkozott, hogy ő a haza javára készségesen egyesül bárkivel, de elvei árán semmiesetre.

A hét folytán leginkább ezzel a beszéddel foglalkoztak a lapok.

Valószínűséggel bir az a hír, hogy az összes kiegyezési kérdéseket elhalasztják egy esztendőre.

A főrendiház szeptember 1-én, a képviselőház 2-ikán kezdi meg tárgyalásait. Az utóbbinak napirendjére ki van tűzve a büntető perrendtartás, melyet a költségvetés fog követni.

Az állami vasutak számára 120 millió kölcsönt szándékozik felvenni a kormány, a melyet meglevő adósság törlesztésére, állomások bővítésére, kocsikészlet szaporítására fordít.

— A román nemzetiségi vezetők közt éles meghasonlás támadott. Ratiu és Lukácsiu szenvedélyesen szidalmazták egymást. Ratiu a Tribunával, a romániai konzervatívokkal áll összeköttetésben; míg Lukácsiu a kormányon

szerencsétlenség, ha csak azt nem számítjuk szerencsétlenségnek, hogy egyik tisztelt lapársunk tudósítójának fantáziája megfeneklett száraz nyár közepén a harói uton. Talán még most is ott vesztegel.

A Zaránddal való állandó összeköttetést biztosította az a fahíd, mely Solymosnál épült. Ez volt vármegyénk területén az első és eddig az egyetlen Maroshid. Hollaki Arthur alispán gondolt nagyot és merészt, s létesítette Algyógy és Gyalomárnál a második Maroshidat, mely állandósítsa és biztosítsa a Szászváros és Zalathna közti összeköttetést. Ez a híd még nincs ugyan készen, de befejeztettek az előtárgyalások, melyek alatt sokszor volt szüksége az alispánnak egész erélyére és kitartására, biztosított a közlekedési miniszteriumnak, Emkének, Szászvárosnak és az egész vármegyének hozzájárulása a minden lépten-nyomon feltorló nehézségek és akadályok leküzdésével; ez most mind rendben van; az úgy az utolsó fórumon is elfogadtatott és helybenhagyatott. A pénz megvan. A vállalkozók ajánlatát is elfogadta végre és nagynehezen a miniszter. A köalapokon álló vasszerkezettű híd munkálatai át is adták a vállalkozóknak, Csép János és társainak, kik mindannyian derék, becsületes toroczkoí székelyek, kik nem tanultak mérnökséget, de azért becsülettel akarják megoldani feladatukat.

A gyógyi híd munkálatai tehát megkezdettek, csak érzük meg isten segédelmével a befejezést is! Az alispán vasárnap adta át vállalkozóknak a munkát megfelelő ünnepélyességgel és kellő számu érdeklődők jelenlétében. Ott voltak Hollaki Arthur alispán, Kapeza Gyula főjegyző, Pietsch Lajos főszámvevő, Beke Károly és Fodor Lajos főszolgabírák, Lukács József főmérnök, Mahler mérnök, Schönpflug Viktor műszaki gyakornok, Andersen László pénzügyigazgató, Radó

levő liberálisokra hallgat. Lukácsiu csoportja új lapot akar alapítani Brassóban „Régi Tribuna” czímen, természetesen román nyelvűt.

A míg nincs saját lapja, ezt a szászvárosi Revistát használja Lukácsiu haragja kiöntésére.

— Montenegro közelebből ünnepli a mostani uralkodó család trónra lépésének 100-ik évfordulóját. Nem szenved kétséget, hogy e kis állam tekintélyét jelentékenyen emelte az olasz királyi házzal kötött családi összeköttetés. Emlegetik, hogy az ünnepély alkalmával nagyfejedelemség rangjára emelnék a kicsiny hegyi országot.

— Krétából némileg békességesebb hírek érkeznek, habár a kölcsönös gyilkolások és pusztítások épen nem szüntek meg. Görögország örököt rendelt ki az átszökések megakadályozására, a minek az az eredménye, hogy átszökdösnek maguk az örök. A porta különben nagy engedményekre hajlandó s a hatalmak egyetértve tárgyalják a lecsendesítés feltételeit.

— Szerbiában felettébb zavarodnak a dolgok. Üldözőbe fogták azokat, a kik a radikális gyűlésből kiküldve a királynál kívántak megjelenni, egyáltalában azon gyűlés összes szereplőit. A király hirtelen elbocsátotta régi szárnysegédét Csoritsot. Állítólag úgy nyilatkozott volna, hogy legbelsőbb környezeténél sincs biztonságban.

A pénzügyek állására jellemző, hogy a postamesterek megtagadták a küldemények szállítását, mivel több hónap óta nem kaptak fizetést.

János pénzügyi titkár, meg a szerkesztő, mint a központ képviselői; Szászvárosról Acker Frigyes polgármester dr. Tóth Sándor, Sándor János, Balog József, Wagner Gusztáv, Schuller Frigyes, Käs Rudolf, Eisenburger, Julius; Algyógyról Farkas Árpád járásbíró, Gáspár József földmives iskolai igazgató és Ferenczy segédtanár, mint az Emke képviselői, Fried Eszkelesz nagybirtokos és többen mások. Legtekintélyesebben volt képviselve a megyei hatóság nem csak az által, hogy az alispánnal ott volt a főjegyző, főszámvevő és két főszolgabíró, hanem azáltal is, hogy a főjegyző és az algyógyi főszolgabíró személyében a vármegye két legoszloposabb férfait üdvözölhetjük, velők szemben a szászvárosiaknak is csak egy Wagner Gusztávjuk volt, a ki csak a napokban jött haza megfogyva bár, de törve nem, Karlsbadból.

A vasutal érkezőket a romoszi állomáson várta és fogadta Berivói János nagybirtokos, az napra kinevezett gyalomári főpolgármester. Annyi kócsi volt az állomáson, hogy egy némelyik üresen hajtattott be Gyalomárra, Berivóinak nemzeti zászlókkal díszített udvarára, hol a háziasszony a legelőzékenyebb vendégszeretettel fogadta az érkezőket és kínálta saját főzésű körte likörrel, melyet a főjegyző a szászvárosi főszolgabíró javaslatára menten elkeresztelt bájjalnak. Vilásreggeli után az egész társaság kiment a Maros partjára a felső révhez, melynek helyén fog állani a híd; itt az alispán lendületes szép beszédet mondott, melyet Beke főszolgabíró román nyelven tolmácsolt a népnek, s átadta a munkát Csép Jánosnak és ott levő két társának, kik fogadták, hogy isten, a vármegye és az építészeti hivatal segítségével az elvállalt munkát becsülettel be is végzik.

Megtörténtek az első kapavágások; a szászvárosi

Néppárti jelölt Hunyadmegyében. Igen tekintélyes helyről értesítenek, hogy br. Györffy Árpád néppárti programmal fölépített és már körútját megkezdette a körösbányái választókertületben.

Apaffy Mihály levele a budai szerdárhoz.

(1885. május hó 25.)

Hatalmas győzhetetlen császárnak kiváltképen meghitt becsületes ur hive, ő hatalmassága fényes hadainak szerdárja, nekünk jóakarónk, isten nagyságodat hatalmas császárnak hasznos szolgálatjára sokáig éltesse, szerencsáját nevelje.

Az mostani fennforgó állapotokhoz képest expedíaltuk nagyságodhoz követünket nemzeti Daczó János hivunket és látogatjuk nagyságodat, minekokáért nagyságodat kérjük jóakarattal, hogy nevünkkel mondanó szavainak adjon teljes hitelt és követünket meghallgatván lássa jó kedvvel, mennél hamarabb hozzánk vidám arczával vissza böcsátván.

Ezekután kívánjuk, hogy hatalmas császárnak kegyelmessége nagyságod fején tündököljék és sokáig éljen szerencsésen, jó egészségben.

Datum stb.

A szerdár válasza.

Az Jézust követő nagy fejedelmeknek dicsekedő öröme, az Messiást valló nagy rendek közt választatott, eretnekek gyülekezeteinek, dolgainak békességes igazgatója, pompás állhatatosságnak szemérmes fedezgetője, jó igyekezetre örömmel való kalauz, hűségnek jegye, igazságnak czimere mostani erdélyi fejedelem Apaffy Mihály, kit Isten jó véggel áldjon meg.

Békességes köszönetünkkel barátságosan jelentjük kegyelmednek, hogy midőn kegyelmednek, régi hűséges barátunknak tudósítását várnók, érkezék áldott órában kegyelmed kapitányai közül Daczó János kapitánya, ki által küldött kegyelmed barátságos levelét vettem, melynek is a mint continentiáját, ugy követének is relatióját viszontagsággal való beszélgetésünkből megértettem, és én is tőle viszontag szóval izentem kegyelmednek, melyet relatiójából meg fog kegyelmed érteni. Szerető barátom az fényes portához való kegyelmed hűséges engedelmeskedése világosabb, hogy sem azt világosítani kellene, csak hogy kegyelmed minden híres nagy rendével egyet értve, ez alkalmatossággal országában behatott ellenségnek vagy amovealásával, vagy Isten segedelméből fegyver által való megemésztetéssel, hiszem Istent, oly kedves dolgot viszen kegyelmed végben, mind hatalmas császárnaknál, mind fővezér urunknál, hogy annak jutalmáról minden szíve kívánságát kegyelmednek magamra merem vállalni. Ha az ellenség annál több lesz az mint most hallatik, Isten jóvoltából vagy

főszolgabíró aligha álmodta, hogy a marosparti szerbtöviseket ilyen uri közmunkaerő fogja irtani.

Sándor János professor a maga kapavágásánál azt kívánta, hogy a hid Hunyadvármegye javára évszázadokig álljon fenn; egy másik János barátunk pedig, mint igazi fináncz, a pénzre gondolt és azt kívánta, hogy a vármegye a hidvám jövedelméből törlessze az építési kölcsönt. — Kijelöltettek azután a rakodó helyek, mire a társaság az ugyancsak nemzeti lobogókkal diszitett kompon átment az algyógyi partra, hol a hivatalos eljárás szintén lefolyt. Ennek végeztével a társaság egy része a gyógyi fürdőbe hajtatott, másik része pedig a Maros és Gyógypatak közt elterülő ligetben maradt s a rekkenő hőség elől üdülést keresett a Maros habjaiban, melyeket fürdő alakjában alkalmazott és a jégbe hűtött sör habjaiban, melyeket belsőleg vett be. Azután megjött Rudi, a szászvárosi primás, ki a Rákóczy indulóval haladt át a Maroson, nagy csődületet okozva mindkét parton. Mikor a fürdőbe rándult társaság is visszaérkezett, épen ebéd ideje volt, át is mentünk mindannyian Gyalmárra s volt részünk olyan lucullusi ebédben, a milyent csak egy szíves magyar házi asszony képes szívesen látott vendégeinek felszolgálatni. Zengték is dicséretét a különféle felköszöntők, a melyekből bőven kijutott az alispánnak, főmérnöknek; jutott még a többi jelenlevőknek is.

Alig, hogy vége volt az ebédnek, előállottak a fogatok s áthajtatunk Algyógyra, hol Fried Eszkelesz várta vendégeit vacsorával. A díszesen felterített asztalnál a válogatott borok hatása alatt újból megindultak a toasztok s folytak mindaddig, míg magunk is meg nem indultunk, hogy hazafelé zónázzunk, hová minden baj és szerencsétlenség nélkül meg is érkezünk, a miről különben tanuskodik a jelen beszámoló.

K.

magam, vagy fővezér urunk ő nagysága, minden bizonynyal kegyelmed segítségére megyünk. Tököllyi Imre királyi dolgát szóval kegyelmed kapitányjára bízam, elucescalván az, hogy kegyelmed kívánsága szerint nem hasznos kegyelmed szolgálatjára, sőt egyéb valami szóra ad okot, ezen küldött emberünk ötlet, az lippai mezőn levő méltóságos Ibrahim passa ő kegyelme mellé kiviszi, csak kegyelmed kedves és szerető barátunk ez szükséges dolognak micsoda folyamata léssen, sietséggel tudósítson róla, melyet igen várunk. Isten békessége az jó uton járókkal. Költ a szegedi mezőn.

Millenáris ünnepeink.

Vármegyénk területén a „Vulkáni” és „Vaskapui” csatahelyeken felállított millenniumi emlékoszlopok f. évi szeptember hó 5-én és 6-án fognak felavatni a következő programmal:

Szeptember hó 5-én indulás Déváról reggel 5 óra 18 perczkor; érkezés Petrosenybe d. e. 9 óra 55 perczkor; Petrosenyből esetleg különvonaton tovább utazás Vulkánba. Megérkezés után kiszállás a helyszínére, hol a petrosenyi bányászzenekar a „Hymnust eljátszva, br. Szentkereszty György főispán az ünnepélyt megnyitja; dr. Sölyom-Fekete Ferencz törv. elnök tartja az ünnepi beszédet, melynek folyamán az emlékoszlop lelepleztetik. Az emlékoszlopot egyháziilag megáldják a róm. kath., gör. kat., gör. kel., ev. ref., ág. ev. és izraelita lelkészek. — A nép nyelvén alkalmi beszédet mond Janza Vazul szolgabíró. Az emlékoszlopot Hollaki Arthur alispán a vármegye nevében a petrosenyi járás főszolgabírájának átadja, ki azt a járás közönsége nevében átveszi. Végeztetül a petrosenyi bányászzenekar eljátsza a Szózatot. A ünnepély befejezése után köz-ebéd; egy teríték ára fél liter borral és fekete kávéval 1 frt 80 kr. Petrosenytől Vulkánig és vissza az alispán utanjárása folytán díjmentes különvonat fog a kirándulók rendelkezésére állani.

Vulkánból délután indulás Hátszegre, hol a vendégek a részökre kijelölt szállásokon elszállásoltatnak. Este fél 9 órakor a „Forster” vendéglőben táncszal egybekötött hangversenyt rendez a hátszegi nőegylet. Reggel 7 órakor indulás kocsikon a Vaskapu hágóhoz, hol az ünnepély kezdetül a hátszegi dalárda énekel. Az ünnepélyt megnyitja br. Szentkereszty György főispán, Kun Róbert főreáliskolai tanár tartja az ünnepi beszédet, melynek folyamán az emlékoszlop lelepleztetik. Az emlékoszlop megáldása a róm. kath., gör. kath., gör. keleti és ev. ref. lelkészek által. Alkalmi beszédet mond a nép nyelvén Nesztör Miklós gör. kath. püspöki helynök. Az emlékoszlopot Hollaki Arthur alispán a vármegye nevében átadja a hátszegi járás főszolgabírájának, ki azt a járás közönsége nevében átveszi. Hymnus, énekl a hátszegi dalárda. Az ünnepély végeztével a helyszínén közebéd és népiünnepély. Egy teríték ára bor nélkül 1 frt 50 kr. Délután visszatérés Hátszegre; utközben Várhelyen az Amphitheatrum megtekintése. Este 7 óra 30 perczkor indulás Dévára.

Felkéretnek lapunk útján is mindazok, kik Hátszegen kocsikat akarnak maguknak biztosítani, valamint szállást igényelnek, hogy ez ügyben Pietsch Sándor hátszegi főszolgabírónál jelentkezzenek szeptember 1-ig, a mely határidőig a közebédeken való részvétel is bejelentendő a petrosenyi, illetőleg a hátszegi főszolgabíráknál.

Az emlékoszlopok 4 méter magas vasbuzogányok 3 méter magas kőalapon, melynek fele a földben alapul szolgál.

A vulkáni emlékoszlop felirata: „Osídóktól Magyarország hadászati és közlekedési vonala, melyet Hunyadi János vitéze malomvízi Kendeffy Miklós élete feláldozásával védelmezett 1455. körül a becsapó törökök ellen. E dicső fegyvertény és határvédelem örök emlékezetül állittatá ez oszlopot Hunyadvármegye közönsége a honfoglalás ezredik évében. (1896.)

A vaskapui emlékoszlop felirata: „Hunyadi János tizenötözer vitézével az 1442. év szeptember hó 6-án e szorosban verte szét Schabbedin beglerbég Erdélybe nyomuló nyolczvanezer főnyi török hadseregét. E dicső fegyvertény örök emlékezetére állítá ez oszlopot Hunyadvármegye közönsége a honfoglalás ezredik évében. (1896.)

Színház.

Azt beszélük, hogy kedden délelőtt két urat, akik a vigadó nagytermében szokták a délelőtti sűrűket megrendelni, e mindennapi foglalkozásuk gyakorlatában több bajszatlan idegen akadályozott meg.

— Majd estére tessék eljönni. Most próba van — mondták és a két urat, mielőtt ráértek volna, e szokatlan eljárás fölött csodálkozni, simán eltávoztatták a teremről.

Még több is történt.

A redout kissé dísztelen bejárója fölött színes transparent vonta magára a járókelők figyelmét. Sok ember van, kinek nincs egyéb dolga és így többen elolvasták a stylizált felírást, mely nem volt nagyon bőbeszédű és mindössze e rövidke szóból állott: „pénztár.”

Az utczákon borotvált képtű fiatal emberekkel és ábrándos, de barátságos tekintetű hölgyekkel találkozunk. A falragaszok útján végre nyilvánvaló lett, hogy Lajos napján a Monory-féle társaság teszi fölként saruit ama megbízhatatlan deszkaalkotmányra, mely nálunk ez idő szerint a színpadot helyettesíti.

Mindez azonban legkevesebbé se változtatott a közönség blazirt magatartásán. A színjátszó művészet muzsája bizonynyára röstelkedve fogja eltakarni az arczát, ha megtudja, hogy a bemutató előadás alkalmával jóval többen voltak a színpadon, mint a nézőtérben, noha a „Gyerekekasszony” egyáltalában nem gazdag ügynevezett csoportos jelenetekben.

Miként előrelátható is volt, fölötté elszomorodtak e mű-nem-pártolás miatt Monoryék és szerdára a Szigeti bácsi bús színművét a „Rang és mód”-ot tűzték ki, oda irván a színlapra e csalogató szavakat: „itt először!”

Nos, ha azt hitték, hogy ezzel hatni fognak a dévai habituékra, ugyancsak csalódtak. Másnap még kevesebb jegyet adott el a pénztáros, sőt az a magányos petroleumlámpa is, mely némi fényt volt hivatva az előadásra sugározni, a harmadik felvonás alatt kialudt. Mindamellett többen észrevették, hogy Molnár V. kellő biztossággal mozog a színpadon és hogy Markó Enni kisasszony époly izléssel játszik, mint a mily csinos. Az urak közül Monoryról, meg Agotayról lehet jót mondani, ámbár a Szalóky (Bannay Gábor) alakítása se volt igyekezet nélkül való.

Félig telt ház nézte végig csütlöttükön a Sardon „Madame Sans Géné”-jét. Sokat tapsolták ez este Monoryné asszonyt, ki finom realizmussal dolgozta ki a parvenu Lefebrené nagy szerepét. A mi Lefebvre urat illeti, neki figyelmeztetnie kellett volna a császári udvart, hogy az ő nevét Lőfévrnek szokás ejteni és nem másként. Egyébként kemény tábornok volt. A korszakait Monory játszta, de úgy vettük észre, hogy idegesebb volt a kelleténél, a mihez különben, tekintve az üres kasszát, bizonyára joga volt. Megnyerő alak Mérei (Neiperg gróf) és még megnyerőbb herezegnők voltak Molnár Vilma, meg Markó Emilia. Agotay, a kiben sok kedély van, megérdemelte a tapsokat.

Ma a „Holtomiglan” megy a tegnapi szílnet után és ha a fölmerült jelekből következtetni lehet, legközelebb a jammo-val bemutatott ós-budavári látványosságok valamelyikére számíthatunk.

Akik barátai a problémáknak, gondolkozzanak a fölött, hogy mennyiben járul az előadások művészi niveaujának emeléséhez ama szürke ruhás urnak a zongorajátéka, ki a felvonásközök alatt kedves nótáit mutatja be a közönségnek.

Ifj. T. G.

Ujdonságok.

— **Lapunk zártakor** rendkívüli fontosságu hír érkezik Konstantinápolyból. 27-én az örömenyek, mások szerint kurdok megrohanták az Ottomán bankot és annak épületét hatalmukba kerítették. Onnan lödöztek le a katonaságra és csendőrökre. A város más részeiben is zavar-gások törtek ki. Üzleteket törtek fel és raboltak ki; keresztyének és törökök kölcsönösen öldökölték egymást. Általában nagy a rémület.

— **Kinevezés.** A vallás- és közokt. minister Bátor Armin turóc-szentmártoni polgári és felső kereskedelmi iskolai rendes tanítót a dévai állami főreáliskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **Kinevezés.** A keresk. minister kinevezte Krepuska Lajos okleveles mérnököt, kir. segéd mérnöké a hunyadvármegyei kir. államépítészeti hivatalhoz.

— **Áthelyezés.** Frűhm Károly posta- és távir-dai segédellenőr Déváról Pozsonyba helyeztetett át, honnét viszont Jancsó Imre segédtsízt jött Dévára — Stolzberg Lajos posta- és táviró segédtsízt ideiglenes minőségű posta- és táviró tisztté neveztetett ki.

— **Eljegyzés.** Czintey Albert Vajda-Hunyad város rendőrkapitánya eljegyezte özv. Fischer Julia urasszony kedves és művelt leányát, Lenke kisasszonyt, Vajda-Hunyadon.

— **Új tanítók.** A felső szálláspataki áll. iskolától Kusztós Géza és Balog Ida áthelyeztetvén, a megüresedett helyekre kinevezte a vall. és közokt. minister Görög Józsefet és Maskaric Hermint.

— **Tanítók kegyelele.** Az algyógyi földmives iskolában a tanfolyamot végzett tanítók tanáraikkal együtt testületileg kivonultak Kun Kocsárd gróf sirjához és azt megkoszorúzták. A Hymnus elénekzése után Bernád Lajos dicső-szent-mártoni tanító szép beszéddel emlékezett meg az elhunytól s a tanítóság kegyeletének tolmácsolása után letette a koszorút a sziklasírra. A tanítók azután elénekelték a Szózatot s a szép kis ünnepély véget ért.

Áttérés. Csónka Béla, vajda-hunyadi városi főjegyző feleségével és hat gyermekével együtt f. hó 23-án az ev. ref. vallásról a róm. kath. vallásra tért át.

— **Gr. Széchenyi Antal** főudvarmester Ausseeben szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. A megboldogult főúr, ki 1819-ben született, egész életén át az antikusz konservatív párt tagja volt. Mint elnöke az Országos Történelmi Társulatnak, a nevezett társulat 1887-ik évi dévai közgyűlésén elnökölt s részt vett a várbeli kiránduláson is. — Egyetlen fia gróf Széchenyi Miklós osztálytanácsos a külügyminis-teriumban.

— **Halálozás.** Filtsch Károly nyug. bányatanácsos és a Ferencz József-rend lovagja meghalt aug. 21-én 77 éves korában Nagy-Szebenben. A boldogult sokáig működött megyénkben, elébb mint a góvásdai, majd a vajda-hunyadi kincstári vasművek főnöke. Társadalmi érintkezésben is barátságos, kedélyes ember volt. Velünk együtt sok ismerős fog részvételt emlékezni haláláról.

— **A dévai áll. el. és polg. leányiskolában** a beiratások az 1896—97. tanévre f. évi szeptember hó 1-, 2- és 3-án d. e. 8 órától 11-ig, d. u. 3 órától 5-ig tartanak. A javító és felvételi vizsgálatok szept. 4-én d. e. 10 órakor lesznek. A rendes tanítás szept. 4-én kezdődik. — Beiratasi-, tan- és értesítő-díj czimén az elemi iskolában 3 frt 55 kr, a polgári iskolában 7 frt 30 kr fizetendő; azonkívül minden tanuló köteles a tanítói nyugdíjalapra 15 krt fizetni. — Beiratásnál a tanulók szülőik vagy gondviselőik kíséretében kötelesek megjelenni, s magukkal hozni az előző évi iskolai bizonyítványt és himlő oltási igazolványt, azonkívül a polgári iskolába lépők kereszttelő, illetve születési bizonyítványait is. Az igazgatóság.

— **A helybeli áll. tanítóképző-intézetben** és gyakorló iskolájában az előadások a folyamatban levő helyreállítások miatt szeptemb. hó 14-én kezdődnek. A gyakorlóban a beiratások azonban kellő időben, szept. 1—2. napjain tartanak meg.

— **Az algyógyi földmives iskolánál** néptanítók számára rendezett póttanfolyam zárvizsgálja f. hó 30- és 31-ik napjain lesz. Részt vett benne több megyéből összesen 20 tanító, Hunyadból 6. A v. és közokt. minis-terium részéről részt vesznek a vizsgán Halász Ferencz kir. tanácsos osztályfőnök és Réthi Lajos megyei tanfelügyelő.

— **Nagy tüzvész** pusztított, a mint halljuk, 27-én Bábólnán; hír szerint 40 épület esett áldozatává.

— **Mesterlövész ifj. Zesevitz Alajos.** Szászvárosról írják lapunknak: A St. Pölteni (Alsó-Ausztria) lövész-egyesület július 19—26-ig tartotta meg nyolczadik országos lövészünnepélyét, mely egyszersmind az ottani lövölde 200 és az ottani lövész-egyesület 450 éves fennállásának jubileumával volt egybekötve. Ezen ritka ünnepélyen a közelből és távolból mintegy 350 lövész vett részt versenyezve egymással nemesen. A többiek között ezen ünnepélyen, mint minden évben, úgy ezidén is mesterlövészünk ifj. Zesevitz Alajos is résztvett, felvéve a versenyt Ausztria legjobb lövészeivel. Büszkén elmondhatjuk, hogy mesterlövészünk nem kevesebb mint nyolcz, szép értéket képviselő nyeméremny hozott haza. Különösen megjegyezhetjük, hogy Zesevitz a legnehezebb célzástablákra való lövéseknél (u. m. a cél- és körtábláknál) az első mesterlövészekkel vetekedett. Az országos célzástablánál a harmadik, királytáblánál a hatodik, körtáblánál a nyolczadik volt. Tekintetbe véve azt, hogy ezen célzástáblánál a kettő lövészek igen nagy száma vett részt, Zesevitz ezen teljesítményét kitűnőnek kell tekintenünk. Magyarországból egyedül Zesevitz vett részt ezen ünnepélyen.

— **Hunyadmegyeiek a millenniumi kiállítás.** Szeptember hó 2-án d. u. 5 órakor külön vonattal megy fel Budapestre a II-ik tömeges felrandulási csoport az ezredéves kiállítás és Budapest főváros nevezetességeinek megtekintése végett, Piskiről. — A felrandulókat a vajda-hunyadi járásból Borha Sabbás főszolgabíró, az algyógyi járásból pedig Beke Károly főszolgabíró vezeti, Nádasdi Nándor megyei I. aljegyző pedig vezeti a maros-illyei, kőrösbányai, szászvárosi, puji járásokból, továbbá V.-Hunyad és Déva r. t. városokból jelentkező felrandulókat. A résztvevők száma az eddigi feljegyzések szerint 457-et tesz ki. A Budapestben való tartózkodás két napra van tervezve vagyis szeptember hó 3-ikára és 4-ikére; a vissza indulás tehát szeptember hó 5-én reggel lesz.

— **A vörheny Szászváros**on annyira járvány-szerűen lépett fel, hogy az összes iskolák szeptember 1-én való megnyitása hatóságilag betiltatott. Az iskolák, föltéve, hogy a járvány addig megszűnik, szeptember 15-én nyitnak meg.

— **Dévától Szebenig kerékpáron.** Mallász József a szebeni pénzügyigazgatósághoz ujonnan kinevezett számgyakornok kerékpáron utazott új állomásának elfoglalására. A Szászváros, Szászsebesen és Szerdahelyen tartott szüneteket nem számítva, maga az utazás 7 órát vett igénybe.

— **Gyógyszerész kisasszonyok.** A vallás és közoktatási minis-ter, egyetértve a belügyminis-terrel, rendeletet küldött az ország összes törvényhatóságainak tudtukra adva, hogy a királynak 1895. évi november 18-án kelt elhatározása értelmében ezentúl nők is lehetnek gyógyszerész gyakornokok. A főlvetel azonban csak esetről esetre történhetik s a kérvényeket az 1892-ben 35985. sz. a. megszabott képzettség igazolásával és a tisztí főorvos véleményével együtt végleges elintézés végett a közoktatástügyi minis-teriumhoz kell felterjeszteni.

— **A vadhus szállításának korlátozása.** A m. kir. belügyminis-ter f. év július hó 31-én 67812. sz. a. elrendelte, hogy a Hunyadvármegye területén levő összes vadászterületekre nézve az 1883. évi XX. t.-cz. 38. §-ban körülírt kivételes intézkedések életbe léptessenek. — Ebből kifolyólag értesítettik a t. cz. közönség, hogy csakis a vad jogos szerzését bizonyító igazolvány mellett lehet a postán vadat feladni.

— **Az algyógyi földmives iskola** őszi borsó és Szent-János rozs keverék takarmány vetőmagot, melynek épen most van a vetési ideje, hajlandó cserébe adni a vidéki gazda közönségnek hason mennyiségű (súlyban) buza, rozs, árpa vagy zabért. Bővebb felvilágosítást megkeresésre az iskola igazgatósága díjtalanul nyújt.

— **Dr. Röder M.** fogspeczialista — mint értesültünk — erősen felszaporodott teendői miatt a jövő hét végéig fog városunkban időzni.

Egy masszív borostyánkő szivarszipka vörös tokban e hó 25-én délután a vasúti és dobolyi utcától a magna curiahoz vezető uton elveszett. Mivel ez egy drága emléktárgyat képez, a becsületes megtaláló kéri, hogy azt a rendőrségnek vagy a lap kiadóhivatalának megfelelő jutalom mellett átadni szíveskedjék.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A „Hunyad“ 34. számában „Hunyadmegyeiek a millennárius kiállítás“ czimvel megjelent közleményben személyemre vonatkozó oly állítások foglaltak és nekem oly eljárás imputáltak, melyek a valóságnak meg nem felelnek s melyek általam nagyon jól ismert ellenségem hazugsága folytán elferdítve jutottak az illetékes körök tudomására.

Az egész közleményből való csak annyi, hogy én mint intelligensabb egyén kijelenttem, hogy mint több mint fele a felrandulóknak, a barak lakást nem óhajtom igénybe venni, hanem saját pénzemen a városban óhajtok lakni, és való az, hogy panaszkodtam, miszerint román újságaink, hogy excommunicálni fognak azért engem és paptársaimat, a miért elsőik voltunk a főváros és kiállítás megtekintésében. Ezen kijelentésem tévesen, sőt roszakaratulag elferdítve és nagyítva került a hír szárnyára. — Nem való tehát, hogy én a vacsorát rosznak állítottam, mert abból igenis nagyon jól ettem. A kiállítást a mennyire időm engedte, úgy a szép fővárost, a királyi palotát stb. megtekintettem s egy nap mulva azon reményben, hogy a mezei munka végzetével újból felmegyek Budapestre s több időt szentelhetek a kiállításnak — haza jöttem, hogy kaszásaim után lássak.

Nem való, hogy valakit csábítottam volna, hogy haza jöjjön; rágalmazómat, ki olesón akart dicsőséget szerezni, hogy a nagyságos alispán ur és a közvélemény előtt befektetitsen — jól ismerem, s elégtételt rajta bizonyára venni fogok.

Engem senki sem erőltetett, hogy Budapestre felutazzam, semmit sem ígért, felutaztam saját akartomból, felutaztam akkor, mikor minden el lett követve, hogy lelkészek fel ne utazzanak, felutaztunk csak ketten a dévai járásból lelkészek, kik szembeszállva a félrevezetett közvéleménnyel, mintegy úttörők valánk s ezért terrorisálva, rágalmazva lettünk, példát adtunk többi lelkész társainknak is, miért egynémely román lap minket vér- és nemzetárulóknak nyilvánított és a sárga földig piszkolt és üldöz, mi nem történik, ha ravasz fondorlatokkal mentünk volna fel.

És jutalmunk a magyar közvéleménytől, melynek pártfogására épen most annyira rá vagyunk

utalva, az lenne, hogy most azért, mit szevesen önként megtettünk, minket magyar honfitársaink előtt megvetésre méltókká, román honfitársaink előtt pedig nevetségessé tésünk.

Nem hiszem és nem hihetem, hogy a közvélemény ily mederben haladva, más román lelkészeket is esetem az ezutáni felutazástól elriasztana.

Végül, lelki megnyugvással jelentem ki, hogy igenis, mint szegény négy gyermekes családapának, bár a sors mamaligát vagy gulyáshust juttasson osztályrészemül, tiltakozom, hogy jó hazafiságomban bárki is kételkedjék!

Megmaradok jó honpolgárnak, ki az egyetértést szerény tehetségem szerint eddig is ápoltam és a jövőben is ápolni fogom.

Dixi et sulvavi

Tisztelettel:
Kimpeán Péter,
fornadai g. kel. lelkész.

A hunyadmegyeiek budapesti kirándulásáról lapunk mult számában irt tudósítást teljesen megbízható kézből kaptuk; tudósítónk azonban az ételkiosztásnál személyesen nem volt jelen, a tudósítás ide vonatkozó részét hallomás után irta meg. — A tisztelendő ur nyilatkozatának minden további vitatás nélkül helyet adunk. A magyar közvéleményben mindig megbízhatik, a ki hazafisága miatt üldözést szenvedne. Szerk.

Laptulajdonos: Réthi Lajos.
Felelős szerkesztő: Kun Róbert.
Kiadó: Hirsch Adolf.

Röder M.

gyakorló orvos és fog speczialista
BUDAPESTRŐL.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Dévára megérkezve, fogorvosi gyakorlatomat érvényesíteni óhajtom fogoperálás és plombirozással, melyet a mai kor kívánalmái szerint a legjobb kivitelben kész vagyok teljesíteni.

Műfogakat természetihuen készítek.

Különösen figyelmebe ajánlom a nagyérdemű közönségnek az általam feltalált Röder név alatt ismeretes foghúzó műszert, mely minden fájdalom nélkül a legkisebb foggyökeret is eltávolítja.

Szájbetegségek gyökeresen gyógyíttatnak.

Lakásom a MÜLLNER szállodában 7. sz. alatt.

— **Rendelek: délelőtt 9 órától 12-ig, délután 2-től 6 óráig.**

Maros-illye községében, a Székely-utczában levő házam: két lakrész bolthelyiséggel, konyha, kamra és nagy kerttel — szabad kézből eladó.

Házam élénk forgalmu helyen fekszik, dohány- és sóengedélyvel ellátva.

Értekezhetni alólírottal M.-Illyén.

Kiss Ignáczné.

Egy, a jegyzői teendőkben jártas egyén 20 frt havi fizetés és teljes ellátás mellett azonnal alkalmazást nyerhet **Balázs Farkas** körjegyzőnél, Borbátviz, u. p. Puji.

Egy jó írással bíró
segéd-jegyzőt
előnyös feltételek mellett keresek.

Lázár Ádám,
maros-solymosi körjegyző.

Sz. 494—1896. bvghtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. kerületi kir. írásbírószág 1896. évi 44264. számú végzése következtében Arkay Kálmán ügyvéd által képviselt Francesco H. és t. czég javára Jerzsn Károly ellen 384 frt 66 kr s jár. erejéig 1896. évi június hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 673 frtra becsült házi butorok és borkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a v.-hunyadi kir. jbnak 1891—1896. sz. végzése folytán 384 frt 66 kr tőkekövetelés. ennek 1896. évi jan. 1-ső napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 62 frt 25 krtban bíróilag már a megállapított költségek erejéig Vajda-Hunyadon alperes lakásán leendő eszközölésére 1896. szeptember 2-ik napjának d. e. 9 órája batáridőül kitűztetik ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Keit V.-Hunyadon, 1896. évi auguszt. hó 8-án.

Daczó Ernő,
kir. bírósági végrehajtó.

Magyarország sok szára menő ásványvizei között a „Giesshübl-i viznek egyetlen hasonlósága”.

BODOKI

„Matild-forrás” 4-50

rendkívül szénsavdús és páratlanul tiszta égvényes savanyuvíz

elsőrangú üdítő- és asztali ital, a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebbet képzelni sem lehet.

Borral, cognaccal, gyümölcszisszuppal vagy tisztán magára is a „Matild” viz igazán pompás ital.

Gyógyító célokra használva: különösen: emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedőknek, e pompás víz használata megbecsülhetlen.

Mindig friss töltésben kapható:

Déván: Balog Gyula } urnál,
Szászvároson: Németh J. }

a többi ásványvíz-tízletben és minden jelesebb vendéglőben

Tisztelettel György József a forrás kezelője
(Háromszékmegye) Bodok. (Háromszékmegye.)

Két jó házból való fiu tanulónak felvétetik
CUTEAN ROMULUS fűszerkereskedésében
DÉVÁN. 3-5

Kitűnő padló-máz!

puha padlóra

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban

Berthold és Hoffmann utódainál
Bécsben.

Teljesen használatra kész, csinos és a cél-
nak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt meg-
szárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment
marad

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a do-
boz mázolható föl.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal
olcsóbb mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógy-
áru-üzletben.

Főraktár: **Bordeaux Pál** ur fűszerkeres-
kedésében **Déván.** 4-4

Sz. 1481-1896. közigazg.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Kőrösbánya nagyközségben az anyakönyvi
teendőkkel is egybekötött jegyzői állás elhalá-
lozás folytánmegürülvén, annak betöltésére
ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mind-
azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy
az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban körülírt minő-
sítésről szóló oklevéllel, honossági és erkölcsi,
valamint eddigi szolgálatukat igazoló okmá-
nyukkal felszerelt folyamodványaikat, hozzám
1896. év szeptember hó 2-ig bezárólag annál
inkább adják be, mert a később érkező pályá-
zatok figyelembe vétetni nem fognak.

A választás határnapját 1896. év szept.
hó 3-ik napjának d. e. 9 órájára Kőrösbánya
község-házához tűzőm ki.

A jegyző javadalmazása évi 600 frt fize-
tés, természetbeni lakás és 182 frt mellékjá-
randóság.

Az anyakönyvvezetésért 100 frt tisztelet-
díj van megállapítva.

Kőrösbánya, 1896. augusztus hó 12-én.

A járási főszolgabíró Kőrösbányán:
ifj. Lázár Farkas.

K é t

butorozatlan szoba kerestetik október, esetleg november
1-ére. Ajánlatokat az évi bér és a szobák méretei meg-
jelölése mellett e lap kiadóhivatala fogad el.

Hirsch Testvérek, Déván.

Tulhalmozott raktár miatt
**Női ruhakelmék,
mosó szatének és cretonok**
felette olcsó áron.

Legnagyobb raktár
női fehérneműekben:
ingek, hálókabátok, szoknyák, nadrágok stb.

**Rumburgi, Creasz és szepességi
vásznak, valamint asztalneműek**
nagy választékban.

**Férfi ingek és zsebkendők,
tourista ingek**
jutányos áron.

Vidékre mintákkal szívesen szolgálunk.

Hirsch Testvérek, Déván.

Sz. 3570-1896. tikkvi.

Árverezési hirdetmény.

Zsuszka János és Zsuszka Juon valea-lungai lakos
végrehajtóknak Kozma Togyer valea-lungai lakos
végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a
kérelem következtében a végrehajtási árverés 48 frt
tőkekövetelés és ennek 1896. évi május hó 6-tól járó
6 százalékos kamatai, 31 frt 73 kr végrehajtási már
megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 60 kr és a még
felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881.
60. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a
dévai kir. törvényszék (a maros-illyei kir. járásbíró-
ság) területén levő Valea-Lunga községében fekvő a valea-
lungai 5. sz. tjkvben A 1. r. 13. 14. hrsz. a. ingat-
lanra 163 frt, a 2. r. 23. hrsz. a. 23 frt, a 3. r. 72.
hrsz. a. 4 frt, a 4. r. 190. 191. hrsz. a. 20 frt, az 5.
r. 335, 336. hrsz. a. 7 frt, a 6. r. 384. hrsz. a. 3 frt,
a 7. r. 439, 440. hrsz. a. 18 frt, a 8. r. 514. hrsz. a.
3 frt, a 9. r. 564/2. hrsz. a. 4 frt, a 10. r. 566/1. hrsz.
5 frt, a 11. r. 613. hrsz. a. 7 frt, a 12. r. 633/3. hrsz.
a. 7 frt, a 13. r. 694. hrsz. a. 33 frt, a 14. r. 757.
hrsz. a. 18 frt, a 15. r. 781. hrsz. a. 18 frt, a 16. r.
788. hrsz. a. 28 frt, a 17. r. 809. hrsz. a. 3 frt, a 18.
r. 870. hrsz. a. 10 frt, a 19. r. 873. hrsz. a. 27 frt, a
20. r. 881. hrsz. a. 5 frt, a 21. r. 886. hrsz. a. 4 frt,
a 22. r. 909. hrsz. a. 3 frt, a 23. r. 915. hrsz. a. 3
frt, a 25. r. 959, 959/a. hrsz. a. 10 frt, a 27. r. 1002.
hrsz. a. 4 frt, a 28. r. 1035. hrsz. a. 3 frt, a 29. r.
1050/4. hrsz. a. 3 frt, a 31. r. 1098, 1109. hrsz. a.
ingatlanra 241 frt ezennel megállapított kikiáltási árban
elrendeltetik.

Az árverés megtartására batáridőül 1896. szept.
hó 2-ik napjának d. e. 10 órája Valea-Lunga község-
házához tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881.
évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt m.
kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tikkvi hatóság
Déván, 1896. május 22-én.

Fábián Imre,
kir. törvénzéki bíró.

HIRSCH ADOLF

Déván.

Ajánlja a kor igényeinek s a közönség kíváncsainak minden tekintetben megfelelő
izléssel berendezett, gyorsaság szempontjából

3 gyorsajtóval

ellátott

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

mely elvállal minden e szakmába vágó munkákat

a legolcsóbb árak mellett.

AZ „AMERIKAI GYORSSAJTÓN”

esküvői és béli meghívók, körlevelek, számlák, eljegyzési-
látogató- és belépti-jegyek

egy óra alatt készíttetnek el.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesíttetnek.

Ugyanitt a HUNYAD kiadóhivatala, hol az előfizetések és hir-
detések vétetnek fel.

Nyomatott Hirsch Adolf gyorsajtóján Déván.